

Боднар Василь Євгенович,
*здобувач наукової лабораторії з проблем досудового розслідування
Національної академії внутрішніх справ*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Протидія корупції є однією з найактуальніших соціальних проблем сучасності, розв'язання якої для багатьох країн є надзвичайно важливою і складною справою. Це повною мірою стосується й України, для якої корупція стала чинником, що реально загрожує національній безпеці і конституційному ладу держави [1, с. 80].

Протидія корупції є безпосереднім виразом антикорупційної політики, яка визначає ідеологію і стратегію антикорупційних заходів. Зміст і спрямованість антикорупційної політики як складової антикриміногенної (кримінально-правової) політики держави визначається багатьма факторами об'єктивного і суб'єктивного характеру, у тому числі: 1) особливостями соціально-економічної формації, політичної системи (а в рамках неї - різними підходами), в яких вона здійснюється; 2) рівнем, структурою та динамікою корупційних процесів, зокрема і криміногенних процесів загалом; 3) економічною ситуацією (характером економічних відносин, рівнем «тіньової» економіки, основними тенденціями економічного розвитку);

4) вибором стратегічного напрямку протидії корупції; 5) наявністю науково обґрунтованих програм декриміналізації економіки, політики, інших соціальних сфер, протидії найбільш небезпечним та найбільш поширеним корупційним проявам, насамперед злочинного характеру; 6) станом антикорупційного законодавства; 7) станом правоохоронної системи; 8) наявністю сильною незалежної судової влади; 9) рівнем розвитку демократичних інститутів суспільства; 10) культурними і політичними особливостями суспільства; 11) наявністю політичної волі щодо протидії корупції та характером її вияву.

Таким чином, антикорупційна політика є своєрідною реакцією на ті корупційні процеси, які мають місце у даний період в державі та/або які прогноуються у майбутньому. Ефективність здійснення антикорупційної політики, а отже, і антикорупційної діяльності залежить від наукового розуміння соціальної та правової сутності корупції, соціальних передумов корупції, причин та умов корупційних діянь, правильного визначення змісту основних корупційних процесів, закономірностей їх розвитку, а також від адекватності обраних засобів протидії корупції.

Залежно від характеру та основної мети застосування антикорупційних заходів можна виділити такі основні напрями протидії корупції: 1) запобігання корупції; 2) виявлення, розслідування, розгляд фактів корупційних діянь, забезпечення передбаченої законом відповідальності за корупційні правопорушення у всіх випадках їх вчинення; 3) вдосконалення антикорупційного законодавства; 4) поновлення законних прав та інтересів фізичних і юридичних осіб, усунення наслідків корупційних діянь [2, с. 306].

Як будь-який інший вид діяльності в сфері соціального управління протидія корупції потребує відповідної координації та здійснення за нею контролю з боку держави та суспільства.

Отже, протидія корупції є складною і багатоаспектною діяльністю в сфері соціального управління. Вона має свої цілі, завдання, напрями, об'єкт, суб'єкти, засоби, принципи. Їх правильне визначення є запорукою ефективності і дієвості цієї діяльності.

Список використаних джерел:

1. Севрук В. Г. Деякі аспекти протидії корупції в Україні / В. Г. Севрук // Актуальні питання протидії корупції: стан, проблеми та перспективи на майбутнє : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 17 жовт. 2014 р.). - Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2014. - С. 80-81.

2. Мельник М. І. Кримінологічні та кримінально-правові проблеми протидії корупції: дис. ... канд. д-ра наук : спец. 12.00.01 «12.00.08

«Кримінальне право і кримінологія, кримінально-виконавче право» / Микола Іванович Мельник. - Київ: Національний університет внутрішніх справ, 2002. - 506 с.